

DANSK CENTRALBIBLIOTEK
FOR SYDSLESVIG

Årsrapport og årsregnskab

2023

Indhold

	Side
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4
Årsrapport	
Foreningsoplysninger	8
Ledelsesberetning	9
Bilag 1: Dokumentation	19
Bilag 2: Resultataftale	25
Årsregnskab 1. januar – 31. december	
Anvendt regnskabspraksis	30
Resultatopgørelse, Biblioteket	33
Balance, Biblioteket	34
Resultatopgørelse, Forskningsafdelingen	36
Balance, Forskningsafdelingen	37
Noter	38

Ledespåtegning

Bestyrelsen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. og bibliotekschefen har dags dato aflagt årsregnskabet for medlemsforsamlingen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, og efter vor opfattelse giver årsregnskabet et retvisende billede af aktiver og passiver, finansiel stilling og resultat.

Årsregnskabet indstilles til medlemsforsamlingens godkendelse.

Flensborg, den 21. maj 2024

Bibliotekschef:

Jens M. Henriksen

Forretningsførende bestyrelse:

Christian Jürgensen, formand

Bjarne Truelsen, næstformand

Årsregnskabet har været fremlagt og godkendt på foreningens årlige medlemsforsamling:

Dirigent

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget".

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget". Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i årsrapporten

Foreningen har som sammenligningstal for resultatopgørelsen for regnskabsåret 2023 medtaget resultatbudgettet for 2023 samt 2024. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.'s evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V., indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget", altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de

enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget", foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlingerne som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlingerne, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet, eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIGE REGULERINGER

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Padborg, den 21. maj 2024

Sønderjyllands Revision

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Søren Kring
Statsaut. revisor
mne31458

Testat

Im Rahmen unseres gemeinsamen Prüfungsauftrages mit Sønderjyllands Revision haben wir, die

hpo Hansen | Lehmann | Steffen | Vach Steuerberatungsgesellschaft in Partnerschaft mbB,

auftragsgemäß die Einhaltung der deutschen steuerrechtlichen und sozialversicherungsrechtlichen Auflagen für das Geschäftsjahr 2023 bei dem

e. V.

überprüft und die Ergebnisse dieser Prüfung in einem zusätzlichen – in deutscher Sprache zwecks Verwendung bei den deutschen Finanzbehörden – Prüfbericht detailliert festgehalten.

Folgende Bereiche unterlagen unserer Prüfung:

- Lohnkontenabstimmung einschließlich stichprobenhafter Überprüfung von Lohnabrechnung, Einbehaltung und Abführung der Lohnsteuer und Sozialversicherung, Ermittlung der Urlaubsrückstellung, Abführung der Schwerbehindertenabgabe und Berufsgenossenschaftsbeiträgen, Berücksichtigung von Verpflegungsmehraufwendungen sowie Prüfung der Geschenke bzw. Sachzuwendungen an Arbeitnehmer und Nicht-Arbeitnehmer hinsichtlich Pauschalbesteuerung nach § 37b EStG und Lohnsteuer- und Sozialversicherungsfreiheit.
- Überprüfung des Steuerabzugs gemäß § 50a EStG
- Abstimmung der Umsatzsteuer, Überprüfung der Umsatzsteuerzahllast und Anmeldung sowie Abführung im Rahmen der Umsatzsteuervoranmeldungen und Umsatzsteuerjahreserklärung.
- Die Prüfung der gesetzlichen Einhaltung für die Aufrechterhaltung der Steuerfreiheit (Gemeinnützigkeitsanerkennung) einschließlich Einsichtnahme und Kontrolle der Berechnungen der Ergebnisse im Bereich der Vermögensverwaltung und wirtschaftlichem Geschäftsbetrieb, um sowohl eine evtl. partielle Steuerpflicht einzelner Bereiche als auch eine mögliche Mittel Fehlverwendung auszuschließen, erfolgt erst nach Fertigstellung der Steuerbilanz, welche aktuell noch nicht vorliegt.

Wir haben in diesen Bereichen eine stichprobenhafte Überprüfung vorgenommen. Hierbei haben wir keine bzw. nur geringfügige Abweichungen festgestellt, die dann vom Verein auf unsere Anmerkung hin unverzüglich abgestellt wurden.

Flensburg, den 15. Mai 2024

Christian Vach
Steuerberater

Silke Lehmann
Steuerberaterin

Foreningsoplysninger

Foreningen	Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. Norderstr. 59 24939 Flensburg Telefon: +49 461 86 97 0 Hjemmeside: www.dcbib.dk E-mail: dcb@dcbib.dk VR: 1572, Amtsgericht Flensburg Stiftet: 21. februar 1997 Hjemsted: Flensburg Regnskabsår: 1. januar – 31. december
Bestyrelse	Formand Christian Jürgensen Næstformand Bjarne Truelsen Else Tornbo Udo Jessen Kirsten Vognsen Weiss Kim Mühlhausen Gertrud Termansen – til 20. november 2023 Gynell Knippbals – fra 21. november 2023 Bodil Daetz-Wiesner – til 20. september 2023 Rita Jakobsen – til 20. september 2023 Rejhan Bosnjak – fra 21. september 2023 Sabine Schiffmann – fra 21. september 2023
Forretningsførende bestyrelse	Christian Jürgensen, formand Bjarne Truelsen, næstformand
Daglig ledelse	Bibliotekschef Jens M. Henriksen Souschef Anni Søndergaard Boisen
Revision	hpo Hansen Lehmann Steffen Vach Steuerberatungsgesellschaft in Partnerschaft mbB Lise-Meitner-Str. 17 24941 Flensburg Sønderjyllands Revision Torvegade 6 6330 Padborg
Bankforbindelse	Union Bank AG, Große Str. 2, 24937 Flensburg Sydbank AG, Rathausplatz 11, 24937 Flensburg Sydbank A/S, Møllegade 3, 6330 Padborg
Medlemsforsamling	Ordinær medlemsforsamling afholdt den 21. maj 2024 med deltagelse af revisionen på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

God aktivitet på alle områder

Ledelsesberetning for 2023

2023 var et år, der endelig var helt uden restriktioner og derfor basis for god aktivitet på alle områder og med stor respons, selvom det gav pres på økonomien, men mere om dette senere.

Det var et år, hvor vi hver dag kunne glæde os over de 2 ny bogbusser, der er endeligt afregnet og godt modtaget, samt vores ejendom, som dog gav anledning til ny bekymring med status på vej som fredet bygning med de begrænsninger og ekstra omkostninger, det medfører. måde.

Dette ændrer ikke ved, at vi løbende kunne konstatere god aktivitet på 2 helt centrale parametre, også for biblioteker i Danmark – nemlig udlånstallet og besøgstallet.

Hvis man troede, at digitale muligheder og kunstig intelligens var begyndelsen på enden til biblioteker, var der mange tegn på, at det omvendt kan være god baggrund for fortsat fokus på hele kernen bag folkebibliotekstanken – dannelse, fællesskab, lige adgang for alle.

Vi begynder beretningen rundt i det sydslesvigske bibliotekslandskab som altid med en tur rundt i de forskellige områder og slutter med nogle overvejelser af administrativ karakter og perspektiv.

Bogbusserne – et godt blikfang både i Danmark og Tyskland

Bogbusserne er næsten konstant undervejs på de faste ture, men er også efterspurgt til forskellige aktiviteter rundt om i Sydslesvig. I 2023 deltog busserne i mindst 30 aktiviteter ud over den faste køreplan, f.eks. Sprogfitness ved 3 skoler, BOGglad-aktiviteter ved Børne- og Ungdomshuse, Sprogstart ved dagtilbud, Sommerhøjskolen, Årsmøder, Sommerfester og Løveløbet.

De ny bogbusser giver ny muligheder, f.eks. på den lille scene, der hurtigt kan etableres i bussens bagende. Derfor har bogbusserne flere gange i 2023 haft 'forfattere på tur' og har lavet foredrag på bagsmækken, ofte i samarbejde med lokale foreninger og kulturcafeer.

Kultur mødet Mors kunne fejre 10-års jubilæum i 2023 og her deltog bogbussen og medarbejdere fra biblioteket med et program, der spændte fra forfatterforedrag, børneaktiviteter, debat, musik og interview. Igen blev den lille bagende-scene anvendt i stor stil, og der var mange interesserede gæster forbi bogbussen, også til en snak om Oplev-Sydslesvig, mindretallet og biblioteket.

I august deltog en bogbus og børnebiblioteket i Mitmachfestival. Tre livlige dage ved Mariekirken i Flensborg fyldt med aktiviteter, musik og lege for børn. Det blev til mange gode snakke, både med "vore egne" børn og forældre, men også mange fra flertalsbefolkningen, der gerne ville se en spændende dansk bogbus inden i. De gode erfaringer fra vores deltagelse betyder, at vi også vælger at deltage i 2024.

I september var der stort internationalt bogbuskonference i Cuxhaven, hvor biblioteket havde begge bogbusser med. Konferencen bestod af to dele, et egentligt fagligt seminar og et træf for alle bogbusser, der blev linet op ved havnen i Cuxhaven – et flot syn med mange bogbusser. På det faglige seminar var der også oplæg fra det danske og det tyske mindretal: et godt, sjovt og interessant indslag, der fik stor applaus fra de mange biblioteksfolk fra hele verden.

For første gang medvirkede biblioteket med en bogbus på den største danske bogmesse, Bogforum, i Bella Centeret på Amager. Vi fik lov til at køre bogbussen helt ind i selve messeområdet, og her dannede den en flot ramme for de mange givende samtaler, vi havde med et de mange gæster. Opgaven var at formidle Oplev-Sydslesvig og fortælle om mindretallet og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. Det var meget let at komme i kontakt med gæsterne, ikke mindst på grund af bogbussens gode og anderledes blikfang, og en smagsprøve på Flensborg-rom og et stykke chokolade var også et godt udgangspunkt for at vække interessen for de mange, der kikkede forbi. Bogmessen blev besøgt af knap 40.000 boginteresserede, det højeste besøgstal i messens historie og langt de fleste har altså fået glimt af en af Sydslesvigs bogbuser.

Det er dog "den daglige drift", der er omdrejningspunktet for busbetjeningen. Det er de mange faste ture med de faste besøg hos vore buslånere, der har hovedfokus for bogbuskollegerne. De sætter en ære i at bogbusbesøget gør en lille forskel for lånerne i dagligdagen, hvor det drejer sig om god formidling af dansk sprog og litteratur, men også bare en snak på dansk om, hvad der nu er læst i Flensborg Avis eller set på DR. Hvor bogbuserne er ved at forsvinde i Danmark er de af største betydning i mindretallet, hvor det knap månedlige besøg for den enkelt bogbuslåner betyder en tilknytning til mindretallet og til Danmark.

Børnebiblioteket vælger bogen

Med baggrund i flere undersøgelser, der samstemmende viser at børn læser mindre, har børnebibliotekarerne drøftet hvilke indsatser, der i 2023 og fremefter kan styrkes for at understøtte, at børn får mere lyst til at vælge bogen til.

Danske børn har aldrig været dårligere til at læse i de 15 år den internationale PIRLS-undersøgelse har været gennemført i Danmark. Desuden er det kun hvert 7. barn i 4. klasse, der rigtig godt kan lide at læse og læselysten falder helt tydeligt med alderen. I en tid hvor børn og unges læsevaner i længere tid har været under pres, vælger børnebibliotekarerne derfor hellere at understøtte børns adgang til bøger end til digitale spil, som ofte ikke fremmer kendskabet til det danske sprog og slet ikke til børns læseevner, som er stærkt udfordret.

Med et øget fokus på børns læsekultur, nedprioriteres og forsvinder de digitale spil til fordel for danske børnebøger. Børnebibliotekarerne oplever heldigvis også at både børn og forældre griber fat i de mange flotte og spændende bøger, som præsenteres i børnebiblioteket.

'Stakkevis af de bedste bøger for børn', der er tænkt som en god hjælp til de forældre, der gerne vil have kendskab til de bedste danske børnebøger, udvalgt af kyndige børnebibliotekarer, prioriteres fortsat ligesom en række aktiviteter, der uddybes nedenfor.

Børnebiblioteket tilbyder en række aktiviteter til mindretallets mindste og deres forældre. Her kan fremhæves Babytorsdag, hvor ca. 8-10 babyer og deres forældre dukker op hver torsdag, Babyrytmik med danske sproglege for de allermindste samt Dolas dukketeater, som er kendt og elsket af flere generationer. Et særligt 'Forældrehjørne' (også velegnet til pædagoger) tilbyder bøger inden for særlige emner som følelser, familieformer, mobning og mange andre.

Bogen er også altid udgangspunktet for tilbud til 'mellemgruppen', hvor f.eks. de populære læseaftner hurtigt er fyldt op og har venteliste. Der bliver på efterspørgsel holdt talrige booktalks og præsenteret bøger på forskellige former. Heldigvis kan børn godt lide at lytte til en god historie og eReolen Go! bliver derfor formidlet for de sydslesvigske børn. Her er gode lytteoplevelser, der måske giver lyst til selv at læse den næste bog. Biffen for børn er også i 2023 et tilbud, som mange børn deltager i.

Sallys far-bøgerne ligger blandt de øverste på bestseller-listen og på udlånsstatistikken over børnebøger, og i efteråret kunne børnebiblioteket byde velkommen til 'Sallys fædre', Thorbjørn Christoffersen og Thomas Brunstrøm, der underholdte både børn og forældre med deres skæve, skøre og fantastiske billedbøger om Sallys far. Efter en time med gode historier og gode grin, fortsatte arrangementet i bibliotekshaven med pølser på grillen og saftvand, mens der var kø ved forfatteren og illustratoren, hvor mange børn og forældre gerne ville have signeret en bog eller en plakat.

De faste årstidsarrangementer er særdeles populære tilbud til familierne, der tager så godt imod disse aktiviteter, at ventelister er nødvendige: Fastelavn, Pip Gok Påskeplim, Vilde Valde Sommerfest og sidst men ikke mindst den populære juletræsfest, hvor julemanden kommer på besøg med en lille bogbølge til alle børn.

Dansk for familien er et lørdagstilbud, hvor familier sammen kan hygge sig med spil og lege og på den måde lære dansk sammen på en sjov måde, – et nyt tilbud mange familier har benyttet sig af, og som derfor også er på programmet i 2024.

Børnebiblioteket gør derudover løbende forældre og pædagoger opmærksomme på de velegnede og målrettede danske bibliotekstilbud for børn og forældre, der ligger på nettet, f.eks. Sprogstart, eReolen GO!, Børnebiffen.dk og Faktalink light.

Noget for de voksne

2023 bød på mange arrangementer, store som små og noget for enhver smag. Årets første arrangement var en velbesøgt aften med langt over 100 gæster blandt reolerne, hvor den altid velforberejede og vidende journalist og forfatter Leif Davidsen fortalte om Rusland med udgangspunkt i sin seneste roman "Lenins Bodyguard". Foredraget blev streamet til alle filialer.

Litteratur havde som altid en vigtig og alsidig plads i programmet. Der blev budt på Højtlesning og strik med oplæsning og samtale. "Romaner og rosé" var et par hyggelige timer med inspiration til læsning for læsekredse og lidt at spise. "I romanens fodspor" kom publikum på tur i Pernille Juhls romaner og på Gendarmstien. Sonja Paulsen, som voksede op i Flensborg, kom tilbage og fortalte om sin debutroman, hvilket gav en helt særlig stemning, da mange deltagere genkendte bydelen Sporskifte fra 1970'erne. I to foredragsrækker fortalte Markus Floris Christensen om emnet angst i dansk litteratur. Et lille, men interesseret og deltagende publikum var begejstret for den meget vidende foredragsholder.

Årets litterære højdepunkt var en "Bogkoncert med Benjamin Koppel og Katrine Gislinge". Benjamin Koppel fortalte og læste op, mens Katrine Gislinge spillede på flygelet. Det var en helt særlig, anderledes og enestående oplevelse, som betog og rørte publikum. Arrangementet var en del af "OrdFraNord. Litteraturfest i grænselandet", som også havde besøg af forfatterne Lotte Kaa Andersen, Kristina Sandberg og Rosa Liksom. Og som noget helt nyt har vi også – med de ny bogbusser – haft "Forfatter på tur med bogbussen", både Pernille Juhl, Annegret Friedrichsen, Anne Elisabeth Jessen og Linda Lassen, rundt i hele Sydslesvig, på filialer, i Valsbøl, Kiel, Hatsted, Vanderup, Slesvig og Flensborg.

I november var der temaaften om Grønland i godt samarbejde med Foreningen Norden og primært finansieret via deres tilskud fra Landdagen. Designeren Aviaaja Ezekiassen fortalte om det moderne Grønland og design. Gram Slot serverede grønlandsk inspirerede retter. Arrangementet måtte flyttes til foredragssalen pga. den store interesse – det var en meget fin aften, og næsten lige så festlig som "Spansk aften", hvor der var musik fra operaer og musicals og tapas som kulinarisk indslag.

Bibliotekernes festival for historie er et nyt tiltag for danske biblioteker. Dansk Centralbibliotek kom ud i hele Danmark, selv til dem hjemme i sofaen, da vi streamede foredraget "Nazisternes flugt til Flensborg i 1945" med H. C. Davidsen. I ugen kom også Lykke Friis og fortalte om "Tårenes Europa".

Filialerne

Vore filialer i Husum og Slesvig og Fællesbiblioteket Egernførde fungerer som små udgaver af centralen i Flensborg. Der er gode og behagelige opholdsmuligheder for hele familien med plads til at læse aviser og tidsskrifter, men også plads til leg. Alle steder har fleksible rammer, så reoler og krybber kan skubbes til side og skabe plads til f.eks. musikarrangementer eller foredrag, der tiltrækker et større publikum. Filialerne har det samme brede materialeudvalg og tilbyder en række forskellige aktiviteter, der passer til filialernes størrelse og brugergrupper. Oftest – og helst – er disse tilbud lavet i samarbejde med vore lokale samarbejdspartnere: DKS, Sundhedstjenesten, SSF mf. De lokale bibliotekarer tager også imod uden for åbningstiderne til f.eks. besøg af børnehaver, Børne- og Ungdomshuse og til møder, ligesom bibliotekets mødefaciliteter også gerne udlånes til andre foreninger og organisationer inden for mindretallet. I Slesvig har et af samarbejdsprojekterne været "Slesvig Æble Festuge", og i Husum er der f.eks. god succes med læseaften for børn, her i tæt samarbejde med en lokal lærer fra Dansk Skoleforening.

I Fællesbiblioteket Egernførde er der et tæt og godt samarbejde med skolebibliotekarerne, hvor mange læseaktiviteter planlægges og afvikles sammen. Det gode fokus på læselyst har også bevirket at 2 læseklubber er blevet oprettet og understøttet af skolens ledelse, og det giver god interesse blandt kammeraterne. I Egernførde er der også godt samarbejde med SSF om tilbud til voksne, der enten foregår i Medborgerhuset eller på biblioteket.

'Åbent bibliotek' er et kendt fænomen i Danmark, ofte under betegnelsen 'Selvbetjent bibliotek', idet borgerne kan benytte bibliotekerne uden for den betjente tid, hvor der er fagligt personale til at hjælpe. Også i Tyskland dukker tilbuddet op flere steder, og oftest fungerer ordningen uden problemer. Derfor er det også interessant, om det kunne være realistisk for os i Sydslesvig.

I foråret 2024 vil der således blive lavet en forundersøgelse af en række faktorer og forhold for at se på mulighederne for 'Åbent bibliotek' f.eks. i Slesvig Bibliotek. Men også andre former for selvbetjening undersøges med henblik på fleksible muligheder for biblioteksbrugerne, f.eks. selvafhentningsboks, afleveringskasser m.m. En arbejdsgruppe undersøger mulighederne, og om det er muligt i f.eks. Slesvig, hvor vi har filial stillet til rådighed af DKS. I 2023 har Bestyrelsen haft fokus på de forskellige muligheder og også arbejdet med hørings svar til Landdagen i Slesvig-Holsten i forhold til en aktuel debat i Tyskland om at åbne biblioteker på søndage (som for tiden ikke er tilladt).

Det Digitale Bibliotek

Noget, der altid har åbent, er det digitale bibliotek, hvor vi mener, vi virkelig har et godt og relevant tilbud, og som også efterhånden er godt brugt i Sydslesvig, idet Tyskland er blevet noget mere digitalt orienteret efter corona-tiden og massive investeringer i en udbygning af bredbånd.

Bibliotekets indsats på de sociale medier er da også de seneste år øget markant. Vi har platforme både på Facebook og Instagram – ikke mindst sidstnævnte har fået et gevaldigt boost. Satsningen har været mulig bl.a. på grund af, at området har fået tilført ekstra personaleressourcer.

Strategien er baseret på gentagne omtaler af arrangementer og fortællinger af de mange gode historier, der findes i vort daglige arbejde og den danske biblioteksverden. De fleste af vore omtaler publiceres også på Oplev-Sydslesvig.dk og i Sydslesvigkalenderen.dk – igen både på Facebook og Instagram. Så, rækkevidden bliver meget stor. Det er samtidig en gevinst, at langt de fleste af vore omtaler af arrangementer i Sydslesvigkalenderen samtidig medtages i den trykte torsdagsudgave af Flensborg Avis.

Som de foregående år har biblioteket fortsat en side til rådighed i Flensborg Avis' lørdagstillæg KomMit. Her formidler vi – på let dansk vel at mærke – gode, relevante historier og omtaler af arrangementer. Samlet set leverer vi – uden beregning – to sider ugentligt til Flensborg Avis, idet der også som nævnt vises en hel side med tekst fra bibliotekets Sydslesvigkalender.

Samtidig ser vi også løbende på vore øvrige online tilbud. Nogle bruges flittigt, hvorimod andre viser sjældent brug. Med meget sparsom brug og en høj pris, giver det ikke mening. Det mest populære tilbud er eReolen.dk – både den voksne del og eReolen GO! for børn og unge. Den stigende brug ses overalt i forskellige målgrupper og afspejler brugen i Danmark. De tider, hvor lydbøger kun var for blinde og svagtseende, er for længst forbi. Nu lyttes der på farten og ferien, i stuen og ved strygebrættet som aldrig før. Som litteraturformidlere kan vi kun være begejstrede, uanset om det er papir-, lyd- eller ebog.

Oplev-Sydslesvig og Sydslesvigkalender

Oplev-Sydslesvig.dk og Sydslesvigkalenderen.dk er to centrale kommunikationsplatforme for det danske mindretal i Sydslesvig. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig står for driften og videreudviklingen af disse to hjemmesider. På Sydslesvigkalenderen.dk har mindretallets foreninger og andre aktører mulighed for at indtaste deres offentlige begivenheder. Begivenhederne vises på hjemmesiden www.Sydslesvigkalenderen.dk og markedsføres derudover på Sydslesvigkalenderens Facebook-side og Instagram-account. Derudover samles ugens begivenheder på en hel side i torsdagsudgaven i Flensborg Avis, og hvis begivenhederne er relevante for danske turister, så sendes de automatisk til www.Oplev-Sydslesvig.dk, hvor de ligeledes markedsføres på Oplev-Sydslesvigs social media-kanaler.

Der er blevet publiceret 656 arrangementer i Sydslesvigkalenderen inden for de sidste 12 måneder (4. april 2023 – 4. april 2024). I samme tidsrum året før var antallet på 421 begivenheder, hvilket svarer til en stigning på ca. 56 %. Stigningen skyldes delvis en større aktivitet hos foreningerne, men især at flere og flere bruger Sydslesvigkalenderen som kommunikationsplatform. Siden bliver besøgt af ca. 500 unikke brugere om måneden, som åbner ca. 3.000 sider om måneden. Derudover får samtlige arrangementer et organisk opslag på Facebook og Instagram ca. en uge inden arrangementet eller tilmeldingsfristen. På Facebook producerede vi ca. 1.600 visninger om måneden inden for de sidste 12 måneder (ca. 800 visninger/md. i foregående periode – svarende til en stigning på 100 %) og på Instagram ca. 360 visninger/md. i samme periode (ca. 80 visninger/md. i foregående periode svarende til en stigning på 350 %). Stigningerne skyldes primært månedlige, betalte kampagner på Instagram og Facebook plus en langsom, men stabil vækst i antal følgere.

Oplev-Sydslesvig.dk har i gennemsnit haft 2.250 unikke brugere pr. måned inden for de sidste 12 måneder. Denne værdi er meget stabil og skyldes søgemaskineoptimeringen (SEO) af indholdet. Der er ikke blevet kørt kampagner eller andre aktive tiltag, udover at arrangementer aktivt markedsføres på hjemmesidens social media-kanaler. Oplev-Sydslesvig har – som hvert år – fungeret som kommunikationsplatform og samlet identitet for det danske mindretal og Sydslesvig på rejsemessen "Ferie for alle" i Herning i februar 2023. Af de 56.157 besøgende på messen har 1.700 deltaget i en quiz, hvor deltagerne kunne vinde et hotelophold i Slesvig, som blev sponsoreret af et lokalt wellnesshotel. Formålet med quizen var bl.a. at samle adresser til Grænseforeningens nyhedsbrev og at vinde ny medlemmer.

Oplev-Sydslesvig har ligeledes medvirket ved forskellige andre lejligheder, bl.a. ved bibliotekets engagement på Kulturmødet Mors, Folkemødet på Bornholm og den maritime kulturfest Flensborg Ahoj, hvor formålet var at oplyse om det danske mindretal i Sydslesvig.

Oplev-Sydslesvig.dk og Sydslesvigkalenderen.dk kører på den samme tekniske platform. Aktuelt koncentrerer vi vore ressourcer på, at opdatere portalerne til den nyeste version af Drupal. Sydslesvigkalenderen vil efter opdateringen fremstå meget mere fleksibel i forhold til at udvikle nyt indhold og tilbyde ny funktioner. Bl.a. planlægger vi at udvide portalen fra en ren arrangementsportal til at tilbyde små portalsider for de enkelte foreninger i mindretallet – især dem, der ikke har ressourcer eller kompetencer til at drive en egen hjemmeside og der er også mange muligheder at udforske i Oplev-Sydslesvig universet – der er endda interesse fra syddanske kommuner i dialog om dette, da det kan hjælpe deres rekrutteringsprofil.

Mere om dette område vil derfor følge i forbindelse med et udkast til resultataftale for 2025, hvor vi ser frem til at kunne udvikle disse digitale redskaber yderligere til glæde for hele mindretallet.

Forskningsafdelingen, Arkivet og Den Slesvigske Samling

Det har været et travlt år i historiegruppen, som tæller i alt 5 medarbejdere – med 2 i Forskningsafdelingen, 2 i Den Slesvigske Samling og 1 i Arkivet. Vi har haft mange besøgende, holdt mange foredrag, modtaget mange besøgsgrupper og deltaget i mange arrangementer. I løbet af året er vore brugere for alvor vendt tilbage, og i Arkivet har der været omkring 300.000 søgninger via arkiv.dk, ligesom der har været mange personlige henvendelser pr. mail eller telefon eller ved personligt fremmøde hos os. Dertil kommer mange brugere i Den Slesvigske Samling, samt flere og flere studerende ved læsepladserne. I løbet af året har der været flere BA- og specialestuderende, som har benyttet materialet i arkivet og/eller samlingen i deres undersøgelser.

Historiegruppens medarbejdere har deltaget i en række konferencer, messer, arrangementer m.fl. I marts 2023 deltog vi i de Historiske Dage i København sammen med en række andre sønderjyske institutioner. Årets emne på standen var identitet i grænselandet med fokus på både dansk, tysk, frisisk og sønderjysk/slesvigsk identitet. Vi har også deltaget med indlæg ved Dansk Historikermøde 2023 på Aarhus Universitet og ved en stor international nationalismekonference på Københavns Universitet med titlen "War, Nationalism and Defeat". I december arrangerede vi et seminar med forskere fra Danmark, Tyskland, Østrig og Polen om forskellige landes og deres efterretningstjenesters ageren i det dansk-tyske grænseland. Igen i 2023 har vi været med til at arrangere et sommeruniversitet for danske, tyske og internationale studerende, som blev afholdt på Knivbjerg med ca. 40 deltagere, og årets tema var "Borders as Spaces of Security and Insecurity".

I løbet af året har vi afholdt mange arrangementer, som gennemgående har været velbesøgte. Her kan især fremhæves arrangementerne om visning af en dokumentarfilm om de tyske flygtninge i Danmark 1945-49, foredrag af Anke Spoorendonk om landdagsvalget i 2005, foredrag af Jon Thulstrup om tre generationer inden for det tyske mindretal og et arrangement sammen med SSF med visning af gamle Flensborg-billeder. I løbet af året har vi også haft nogenlunde succes med at holde lokalhistoriske foredrag i filialerne i Egerfærde, Slesvig og i Husum.

Klaus Tolstrup Petersen er godt i gang med sit ph.d.-projekt, som blev påbegyndt 1. oktober 2021 med indskrivning på Aarhus Universitet. Arbejdstitlen er "Den sønderjyske bevægelse i Danmark 1864-1914 – det sønderjyske spørgsmål som katalysator for national identitet og selvforståelse", og projektet skrider frem som planlagt. I 2023 varetog han også undervisningsforløb på Aarhus Universitet, et valgfag på 4. semester af bacheloruddannelsen i historie og titlen var "Kampen om Sønderjylland – nationalisme og nationale bevægelser i den dansk-tyske grænsestrid 1820-1920".

Mogens Rostgaard Nissen er i gang med en historisk undersøgelse af samarbejdet mellem de sydslesvigske organisationer, med et særligt fokus på Det sydslesvigske Samråd.

I samarbejde med SSW har vi udgivet en opdateret udgave af den blå SSW-bog, der er skrevet af Martin Klatt og Jørgen Kühl og som blev præsenteret på biblioteket i november 2023.

Vi har igen i år modtaget en lang række bogdonationer til Den Slesvigske Samling. Blandt andet har vi modtaget større donationer fra Rigsarkivet, Tønder Seminarium og Stadtbibliothek Flensburg, som vi er godt i gang med at inkludere i vores omfattende bogsamling. Tilsvarende har vi igen modtaget mange afleveringer til Arkivet – 35 i alt – og blandt de væsentligste kan nævnes en stor aflevering fra Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig dækkende perioden 1921-59; større afleveringer fra menighederne i Lyksborg og Helligåndskirken; mange dokumenter og tegninger fra arkitekten Alan Havsteen-Mikkelsen og et vigtigt fotoalbum fra Franz Wingender med billeder fra hans tid som soldat under Anden Verdenskrig. Vi har i løbet af året opprioriteret vores anvendelse af Facebook-siden "Sydslesvig Historie", hvor vi løbende uploader billeder med tilhørende korte historier, og det har betydet, at vi nu har flere end 800 følgere.

I begyndelsen af året var Carolin Klöhn i praktik hos os. Hun læser tysk og frisisk ved universitetet i Kiel, og hun var beskæftiget med at registrere og scanne materiale fra arkiverne fra personer tilknyttet det frisiske mindretal, og vi har altid et skrivebord parat til sådanne praktikantforløb.

Forskningsafdelingen har – undtagelsesvist – haft et stort underskud i 2023. Det hænger sammen med, at der har været en stor slutbetaling til Syddansk Universitet vedr. Julie Andersen-Mølgaards projekt om turisme. Projektet har dog bl.a. betydet en bogudgivelse, anmeldt i Weekendavisen og fremhævet på de Historiske Dage i København. Men 2023 har været et atypisk år, og i 2024 og 2025 forventes resultatet igen at være mere i balance. En del af aktiviteterne finansieres af projektmidler, og der er dialog med biblioteket om, hvad der er hhv. bibliotek, Forskningsafdelingens kernerdrift og så projektrelaterede aktiviteter.

Danskkurser og projekter med potentiale

Endnu et område med ventelistet var visse danskkurser, som også i 2023 var godt søgte og som det også ses i regnskabet og der udvikles også nye tilbud, som også er godt efterspurgt, som f.eks. Forældre-Dansk. Et nyt kursuslokale blev taget i brug i årets løb og kan også rumme større antal kursister pr. hold.

I 2023 fik vi flere gode oplevelser med Interreg-initiativet, som kort her beskrives, da det kan være en mulig indtægtskilde, som det kan være relevant at orientere sig omkring. I perioden 2021-2027 modtager Interreg Deutschland-Danmark således ca. 94 millioner euro i tilskud fra den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). Interreg blev etableret 1989 og har i mange år haft ry for at være ekstraordinært bureaukratisk, men den seneste generation af støtte regler er gjort noget mere overkommelige, om end stadig omfattende.

I løbet af 2023 sagde vi således ja til invitationen om at være med som projektpartner i et stort anlagt projekt mellem Danmark og Tyskland under den danske titel "Femern Bælt-Dannelsesregion", idet den engelske udgave "Learning Region" måske er mere retningsvisende. Her vil vi i 2024 og 2025 fokusere på at bringe danske og tyske studerende sammen, det er Region Sjælland og Næstved Kommune, der er primære partnere i Danmark, og Lübeck kommune og universitet i Tyskland, så vi ser gode muligheder for at bidrage og formidle viden om, hvad mindretallet kan og har af erfaringer i forhold til at kunne begå sig både Danmark og Tyskland.

Samtidig var vi værter for mange aktiviteter i et andet Interreg-projekt, "Athena", der på sundhedsområdet sammenfører professioner fra Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten.

Som nævnt er Interreg et perspektiv i forhold til at finde fornødne indtægter, idet vi også kan få lønkomensation og på den måde justere antal timer hos medarbejdere i forhold til, hvor og med hvad der arbejdes. Det er naturligvis kun en ekstra aktivitet, medmindre det giver anledning til mere permanente arbejdsopgaver. Senest har vi også sagt ja til at indgå i samarbejde med det danske Klimafolkemøde, hvor vi forventer Interreg finansiering til en relevant aktivitet med fremme af kendskabet til Danmark, både for mindretallet, men også for den tyske flertalsbefolkning.

I forhold til "Mindretallet på tur" er der i 2023 indsendt særskilt rapport om projektet, som nu er ved at blive afsluttet i løbet af foråret 2024, og således kan erfaringerne netop også indgå i oplæg til resultataftale og overvejelser om videre muligheder, inden der er budgetmøde med Sydslesvigudvalget november 2024.

Bygningen og dens mange beboere

Først den dårlige nyhed: 2023 blev året, hvor vi måtte se en kommende fredning af bygningen Nørregade 59 i øjnene, selvom vi finder det upassende, at et moderne bibliotek skal være omfattet af de restriktive krav, dette medfører. Vi gjorde ved møde med Folketingets Sydslesvigudvalg november 2023 opmærksom herpå, og vil i løbet af 2024 tage os tid til at få nærmere undersøgt, hvordan vi bedst klarer denne ny situation, idet vi har fået adgang til særlig ekspertise på området.

Det sagt og skrevet, er der dog godt liv i bygningen, og vel det vigtigste, hvilket vi her kommer nærmere ind på. Samarbejdet med medlem af Forbundsdagen Stefan Seidler, som har valgt biblioteket som sit regionale kontor, fungerer fantastisk, og han giver jævnligt udtryk for tilfredshed med ordningen, som medfører en god lejeindtægt, men også gode, relevante mødeaktiviteter på biblioteket.

Samarbejdet med Foreningen Norden fungerer også fint, på møde med Folketingets Sydslesvigudvalg november 2023 drøftede vi, hvordan dette kunne understøttes evt. med en bemærkning i resultataftalen. Henset til, at vi her i 2024 fortsat har nordiske initiativer med i projektstøtte fra Sydslesvigudvalget, blev konklusionen, at vi for 2025 gør os overvejelser om at formulere noget nærmere vedr. et samarbejde og en indsats, som giver mening.

Samarbejdet med ECMI fortsætter også, selvom vi er opmærksomme på, hvad ECMI påtager sig af opgaver og med dansk medfinansiering. Vi stiller fortsat plads til rådighed for centrets bibliotek, men må overveje, om dette afspejler en retfærdig kompensation alt efter øvrige omstændigheder.

Endvidere bør nævnes, at der er indrettet 3 meget små værelser, som i givet fald kan udlejes enten til medarbejdere eller forfattere/foredragsholdere, hvis der er udbooket i Flensborg. Til tider har vi betalt høj hotelpris, hvis der er udsolgt på almindelige hoteller. Udlejning til medarbejdere kan ske, hvis man ikke kan komme hjem efter sent aftenarrangement eller har bopæl længere væk, så det er absolut en rekruttering- og fastholdelsesmulighed. Der betales markedsleje, og det er heller ikke sundt for bygningen, hvis en etage står ubenyttet hen.

Afslutningsvis bør også Sydslesvigs danske Kunstforening nævnes som en af husets mange beboere. Kunstforeningen, der viser dansk og nordisk kunst, holder alle sine udstillinger i bibliotekets sale, og bestyrelsesmøder samt generalforsamling foregår også i bibliotekets rammer. Der afvikles ca. 4 udstillinger årligt og med gæster, der ofte benytter sig af muligheden til både at se udstilling og til at besøge biblioteket. Kunstforeningen og biblioteket samarbejder også om foredrag m.m., ligesom biblioteket er behjælpelig med praktiske opgaver i forbindelse med udstillingerne.

Fokus på økonomi

Sidst, men ikke mindst, fik vi i 2023 også en stabil administration i forhold til længerevarende perioder med vakancer, sygdom mv. I 2022 var administrationen pga. opsigelse og sygdom ikke fuldt ud besat i store dele af året, så vi har været afhængige af eksterne leverandører til en række opgaver og måtte også anmode om tilladelse til forsinket indlevering af regnskab, hvilket venligt blev imødekommet.

Sidst på året kunne der dog for alvor komme mere stabilitet i den administrative understøttelse af driften, så der er lagt op til, at vi i 2024 kraftigt reducerer udgifter til ekstern assistance, i øvrigt også på en række områder inden for ejendomsvedligeholdelse mv. Efter 2 år med mærkbare underskud er der nu uundgåeligt med ekstra tæt gennemgang af udgifter, også fordi der er vedtaget store lønftaler i hvert fald set i forhold til den fremskrivning, der blev fremsat ønske om i november 2023.

Generelt kan vi tilpasse en del inden for de gældende rammer og står ikke med "strukturel" udfordring, men til gengæld højere lønudgifter, som presser økonomien, men det kan måske også – sådan helt overordnet – være sundt nok at lade sig udfordre og måske søge ny måder at finde indtægter og reducere udgifter på.

Vi vil imidlertid ikke aflevere en årsrapport med underskud uden allerede her at anføre foreløbige tiltag, selvom disse naturligvis primært vedrører driften i indeværende år, dvs. 2024.

Mulighed for øgede indtægter:

- Dialog med Flensborg by, måske allerede i 2024 en stigning baseret på at man har øget tilskud til det tyske bibliotek (indirekte), og vi derfor iflg. hidtidig praksis også skal tilsvarende løftes, der er også dialog med SSW (og Bündnis 90/Die Grünen), samlet set et flertal i byrådet.
- Fonde søges, hvor vi kan – der er netop i marts 2024 hentet i alt 60.000 kroner ved to små ansøgninger til Slesvigsk Samfunds Fond, og altså godt med opmærksomhed på puljer og fonde
- Som nævnt projekter, hvor vi kan se synergier i forhold til driften, og hvor det ikke går ud over drift, men giver mulighed for forskellige omjusteringer: der er således sagt ja til projekt med Landdagen i Kiel, som i 2024 tilfører 36.000 euro til Forskningsafdelingen, lige som vi forventer i hvert fald 20.000 € til Klimafolkemøde-aktiviteter via Interreg-projekt.

Kontrol med udgifter:

- Det er klart, at vi følger overenskomsterne i det offentlige og tilsvarende klart, at vi vil holde vores udgift til materialekøb på det nuværende niveau. I forhold til personale er vi dog også opmærksom på mulighed for at få refunderet sygedagpenge i Danmark, og i forhold til materialekøb ser vi på alternative kilder, der kan aflaste dette budget.
- I forhold til inventar er personalet meddelt marts 2024, at vi holder os meget tilbage.
- Den store post til ekstern assistance skal så også løbende nedbringes allerede i løbet af 2024, f.eks. kan vi nu selv foretage den tyske 'Umsatzsteuerprobung', hvor det tidligere blev udført af et revisionselskab, og med nyt IT-system for danskurser kan vi selv opdatere dette i stedet for ekstern IT-konsulent.

På baggrund af resultatet i 2023 vil det dog også være nødvendigt, at Bestyrelsen modtager revideret budget for året 2024, så der i god tid er mulighed for at tilpasse dispositioner.

Stabil personalesituation

I løbet af 2023 lykkedes det også at finde, hvad der tegner sig til stabile besættelser af diverse ledige stillinger efter en vis rotation i Corona-tiden. Vi kunne endda fejre både et 50-års og et 40-års jubilæum og kan nu i de kommende år forberede, at enkelte medarbejdere går på pension – dette er dog som nævnt til at forberede. Her er vi også opmærksomme på evt. forskydninger i den store henlæggelse, som er sket til den såkaldte pensionsforpligtelse.

Mht. den løbende fokus på satser for kørselsgodtgørelse har vi haft blik for, at de danske takster årligt stiger, mens der ingen signal er om stigninger i Tyskland, så diskrepansen mellem de to satser bliver mindre og mindre. Status er p.t., at den lave danske sats i 2024 nu svarer til 0,299 euro, og den tyske til 0,30 euro, og det antages at en difference på 0,001 euro kan accepteres fremover.

Der har også været ekstra, tiltrængt opmærksomhed på social sikring efter gældende regler og samtidig er der i tæt samarbejde med Bedriftsrådet fulgt op på en trivselsanalyse fra 2022, således at vi i 2023 gennemførte præventivt forløb med fokus på godt arbejdsmiljø. Der er i øvrigt et absolut godt samarbejde med både Bedriftsrådet og tillidsrepræsentanterne. Her kan tilføjes, at vi i forbindelse med sammenlægning af DM og KI (tidligere Bibliotekarforbundet) gennemførte dialog med de to medarbejdergrupper: de er begge under dansk overenskomst, men magistre (primært historikerne) har overenskomstpension og bibliotekarer den tjenstemands-lignende pension i P51 ordningen. Resultatet af, at hver gruppe har deres egen tillidsrepræsentant, og således forhandles lokalløn i hver gruppe, og visse fælles emner, som ny ferieregler og fridagen St. Bededag tages så op med begge grupper på fælles møder.

Sidst, men ikke mindst, var personalet i 2023 engageret i formulering af en opdateret version af vores vision, mission og målsætninger – en god proces, som også Bestyrelsen deltog i, således vi i starten af 2024 kunne have den endelige udgave færdig, og som vil blive nærmere præsenteret for Sydslesvigudvalget i det kommende udkast til resultataftale for 2025.

Sammen om samarbejde

Som tidligere år slutter vi gerne med status på samarbejdet i det danske mindretal. For på mange områder har biblioteket et godt samarbejde med vore sydslesvigske kolleger. Det er f.eks. Sundhedstjenesten i forbindelse med Babytorsdage, hvor der er stor interesse fra ny forældre til at mødes med andre forældre i børnebiblioteket og til at få en snak med både en sundhedsplejerske og en børnebibliotekar. Og med SdU, hvor vi har fokus på øget samarbejde med Børne- og Ungdomshusene, hvor flere har medvirket i projektet 'Det starter med børnene', der handler om børneinvolvering, og arrangeret en inspirationseftermiddag for pædagoger og medhjælpere.

Tilsvarende har vi samarbejde med Dansk Skoleforening, både om bibliotekssystemet, men også om indsatser, der styrker vore sydslesvigske børns læseglæde, fra de er helt små. Her er f.eks. Sprogstart som biblioteket tilbyder og som Dagtilbudskontoret formidler til deres institutioner, og Stormester i oplæsning, hvor elever i 5. klasse dystet om at være den bedste oplæser.

Arrangementer bliver som regel lavet i samarbejde med andre sydslesvigske organisationer og foreninger, hvilket også kan ses i det mangfoldige arrangementskatalog, der hver sæson høster mange roser, gode kommentarer, men også opfordringer til foredrag og aktiviteter, vi gerne, om muligt, tager ind i kommende sæson.

Biblioteket var i hele 1. halvår 2023 engageret i at få etableret et nyt forum for det danske mindretal, efter at der ikke længere var tilstrækkelig opbakning til samrådet. Første møde kunne således afholdes i det ny forum november 2023, og som biblioteket gerne deltager i også fremover.

Bilag 1: Dokumentation

Tabel 1.1. Indtægter 2023 (opdateres efter regnskabets godkendelse)

--

Tabel 1.2. Udgifter 2023 (opdateres efter regnskabets godkendelse)

--

Tabel 1.3. Samlet udlån 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Samlet udlån inkl. eReolen*	285.078	213.800	216.859	250.971	256.188
Deraf via skolerne	114.018	76.063	87.456	99.711	99.002
Fornyelser**	82.207	79.697	68.957	87.353	83.230

* Eftersom elektroniske udlån, foretaget via bibliotekernes platform eReolen, udgør et stigende antal, er disse udlån også talt med.

** Et nyt statistikmodul har givet mulighed for igen at tælle fornyelser. Det gælder både materialer lånerne selv fornyer via hjemmeside og biblioteksappen, samt materialer der fornyes i vore selvbetjeningsautomater og på forespørgsel af personalet. Vi har ikke lagt fornyelser oven på udlånet, da det i sig selv er interessant at følge forholdet mellem direkte udlån og fornyelser.

Uden eReolen vil tallene være:

	2019	2020	2021	2022	2023
Samlet udlån	276.972	201.526	202.132	232.382	240.838
Deraf via skolerne	114.018	76.063	87.456	99.711	99.002

Tabel 1.4. Materialebestand 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
DCB	354.769	346.879	344.992	341.567	313.033

Der er gennemført en større kassation efter corona-perioden, så bestanden er opdateret.

I øvrigt kan nævnes, at der i denne forbindelse er blevet doneret adskillige værker til Det Kongelige Bibliotek – dvs., at vi havde materialer stående, som ikke fandtes på danske biblioteker. Vi er naturligvis tilfredse og glade for på denne måde at kunne supplere samlingen i Det Kongelige Bibliotek.

Tabel 1.5. Deltagere i arrangementer mv. 2023

I det følgende vises oversigt over antal arrangementer i de forskellige rammer, vi kan byde på. Det er i øvrigt således, at enkelte arrangementer ikke fremgår, da de er sket uden for det normale registreringssystem, så der f.eks. ikke er medtalt deltagere i Projekt 'Mindretallet på tur' og visse arrangementer i Flensborg.

Tabel 1.6. Besøgstal 2019-2023

		2019	2020	2021	2022	2023
Flensborg Bibliotek		97.354	64.051	40.438	75.055	98.702

Her må bemærkes, at vi frem til 2019 har foretaget en meget konservativ fastsættelse af besøgstillene, som baseres på en faktor 0,85 fraregnet det faktisk registrerede antal gæster, og forinden dette også fraregnet 10.000 konkrete registreringer, baseret på at tage højde for medarbejdere og håndværkere, post mv. Fra og med corona-tiden (år 2020-2021) har vi dog anlagt et mere reelt syn på antal besøgende, også da andre biblioteker bruger en større faktor, end vi vil gøre her med 1-1 registreringer.

Tabel 1.7. Aktive lånere 2019-2023

Samlet tal (organiseret i grupper)					
År	2019	2020	2021	2022	2023
Almene lånere	5.054	4.001	3.712	4.775	4.967
Pakkelånere	390	387	385	445	485
Buslånere	1.371	1.190	1.285	1.353	1.420
Institutioner	101	97	90	101	97
Biblioteker	378	507	334	287	682
Skoleelever	7.296	8.470	8.375	10.130	10.086
Lærere/Pædagoger	691	793	1.043	836	943
I alt *)	15.281	15.445	15.224	15.965	16.072

Frem til 2019 skyldes stigningen i DCB-lånere delvist den ny procedure for regninger, hvor vi genoplivede alle eksisterende regninger og gebyrer, og dermed gjorde lånerne aktive. Stigningen i "Biblioteker" fra 2018 via 2019 til 2020 skyldes, at vi i 2019 begyndte at importere bibliotekerne automatisk fra den danske biblioteksvejviser, og i 2020 blev denne suppleret med en del nordiske biblioteker, som dermed også kom med i importen.

De store udsving i "Biblioteker" skyldes automatisk import fra den danske biblioteksvejviser. Tallene viser derfor ikke, hvor mange andre biblioteker, der reelt har benyttet DCB.

*) Nogle lånere – primært på PLC – tilhører flere lånegrupper og tæller derfor flere gange. Derfor er summen af alle lånere mindre end summen af de enkelte grupper.

Bilag 2: Resultataftalen 2023

I det følgende gennemgås de enkelte punkter i resultataftalen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. indgået med Folketingets Sydslesvigudvalg for 2023.

Jf. gennemgangen herunder kan det i forhold til de vægtede mål opsummeres, at der er sket

I forhold til bibliotekets opgaver:

Opfyldelse, noteret med (1): 100 %

Delvis opfyldelse, noteret med (2): 0 %

Ingen opfyldelse, noteret med (3): 0 %

I forhold til Forskningsafdelingen:

Opfyldelse, noteret med (1): 70 %

Delvis opfyldelse, noteret med (2): 30 %

Ingen opfyldelse, noteret med (3): 0 %

Bemærkning hertil fra ledelsen: Henset til adskillige ekstra aktiviteter i Forskningsafdelingen og med begrænset ressourcer efter det omtalte post-doc forløb med Syddansk Universitet er det opnåede resultat tilfredsstillende, idet afdelingen også i 2023 måtte dække opgaver i forhold til fraværsperioder.

Bibliotekets opgaver 2023

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i %	Status	Mål-opfyldelse 2023
Læselyst					
	Læselyst for børn	Udvikle ny samarbejder med institutioner med baggrund i BOGglad erfaringer	10	Børne- og Ungdomshuse var involveret i projektet 'Det starter med børnene', hvor børnenes ønsker til biblioteket er bidrag til udvikling af børnebibliotekarens rolle. Med baggrund i samarbejdet deltog biblioteket også i personalemøde i BoU mhp. formidling af muligheder i biblioteket. Biblioteket har i foråret afviklet inspirationseftermiddag for personalet i BoU som opfølgning på BOGglad.	1
	Læselyst for børn	Forbedret indretning af børnebiblioteket med vægt på plads/rum til læsning og hygge	10	I forår og sommer var arkitekt involveret mhp. justeringer i børnebiblioteket for at skabe plads/rum til læsning og hygge. Karnap i børnebiblioteket indrettes til ad hoc læsehyggeområde i forbindelse med læseaktiviteter. Andre muligheder testes løbende.	1

	Læselyst for voksne	Afprøve ny former for læsefællesskaber – f.eks. guidet fælleslæsning		2 x 'Strikkecafé med oplæsning, hygge og kaffe på kanden' samt 'Romaner og rosé' med præsentation af bibliotekets romansæt til læsekredse og med mulighed for oprettelse af ny læsekredse	1
	Læselyst	Fortsætte med DCB-litteraturliste med fokus på anvendelse i Sydslesvig		Litteraturliste til årsmøderne blev udarbejdet. Der er arbejdet på en struktur for udgivelse af boglister. Arbejdet fortsættes i 2024.	1
Digital formidling					
	Online formidling	Tilbud om streamede foredrag videreudvikles.	10	I arrangementskatalog både forår og efterår	1
	E-ressourcer	Gennemgang og sikring af, at biblioteket har relevante og målrettede e-ressourcer til Sydslesvig		Oversigt over e-ressourcerne er samlet og kategoriseret, og afgang/tilgang af e-ressourcer vurderes fagligt herudfra.	1
	Teknologi på biblioteket	Biblioteket som kompetent konferencested med gode digitale muligheder videreudvikles.	10	Biblioteket er ofte efterspurgt som konferencested og kan tilbyde attraktive digitale muligheder, som benyttes af f.eks. Europa-Universität Flensburg, The European Centre for Minority Issues (ECMI). I efteråret deltog biblioteket i 'Bibliotekernes festival for historie' hvor bl.a. et foredrag på biblioteket blev streamet til hele Danmark og kunne ses hjemmefra via Facebook.	1
	Oplev-Sydslesvig, inkl. Sydslesvigkalenderen	Fuldt indfaset Sydslesvig kalender som del af Oplev-Sydslesvig, kurser i brugen heraf og markedsføring		Der er afholdt kursus for frivillige og endvidere drøftet med Flensborg Avis om øget brug og markedsføring. Også tema på f.eks. Folkemøde og Bibliotekstopmøde i Odense.	1
	Nationale temaspor	Følge udviklingen i Danmark omkring de tre nationale biblioteks temaspor og konkret tage tiltag i forhold til disse op i Sydslesvig		De nationale spor er genstand på bibliotekarmøder, og vi har deltaget i kurser og netværk herunder for derefter at arbejde videre med sporene i Sydslesvig, f.eks. via det 'halvnationale' projekt 'Det starter med børnene' samt den nationale indsats omkring børn og unges læsning, hvor Sydslesvig med biblioteket og DSfS medvirker som 'følgekommune'. Tilsvarende blev et debatarrangement om kunstig intelligens tilbudt i efteråret.	1

Kompetencer					
	Fremme fokus på klimabevidsthed, bæredygtighed mv.	Skabe opmærksomhed omkring FN's verdensmål, f.eks. med debat og udstilling		Biblioteket forberedte i 2023 en indsats på området, der løber af stablen i uge 17 2024. (Bibliotekernes Verdensmålsuge).	1
	Viden om Danmark – f.eks. om dansk kunst, politik, arkitektur m.m.	Også tilbyde kompetenceudvikling til øvrige organisationer, f.eks. ”Seneste nyt i DK” Tilbyde kulturejser til Danmark.		Der er tilbudt og afholdt rejse til Danmark sammen med Jaruplund Højskole, og der er i efteråret arbejdet med flere muligheder for at komme til DK sammen med bibliotek og/eller andre organisationer, hvilket implementeres i 2024.	1
	Biblioteksorientering	Ny tilrettelæggelse af form og indhold i biblioteksorientering	10	Der er – ud over løbende input fra de deltagende elever og lærere – også sammensat en gruppe, inkl. ny yngre medarbejdere, der har udviklet nyt indhold.	1
Fællesskaber					
	Den demokratiske dialog	Biblioteket deltager som samarbejdspartner i Fremtidsfabrikken (SdU).	10	Biblioteket indgik i samarbejdet omkring planlægning af dagen, der blev afviklet på biblioteket den 5. oktober 2023.	1
	Fællesskaber for unge	Unge involveres i nyindretning af Ungdomshjørnet.		Børn, der har deltaget i projektet 'Det starter med børnene' har været involveret i, hvad der i deres øje er gode læsemiljøer.	2
	Fællesskaber for unge	Interesse for læsefællesskaber for unge undersøges.		Blandt andet på aktivitetsdag med Duborg-Skolen i efteråret, hvor eleverne var rundt ved forskellige 'litteratur-poster' på biblioteket Læseklub for børn/unge på Fællesbiblioteket Egerneførde er etableret.	2
	Fællesskaber for voksne	Ny fællesskabskabende aktiviteter tilbydes.	10	Fællesskaber mellem f.eks. ny forældre, historie- og litteraturinteresserede er etableret.	1
	Ny aktiviteter i ny bogbusser	Med baggrund i de første erfaringer med aktiviteter i de ny bogbusser udvikles ny tiltag.	10	F.eks. aktiv medvirken i Sprogfitness (samarbejde med DSfS). Deltagelse i International Mobile Library Congress i Cuxhaven i efteråret mhp. videreudvikling af tiltag	1

				'Forfattere på tur' tilbydes i arrangementskataloget både forår og efterår. Deltagelse i Kulturmødet Mors og Bogforum med bogbus	
Opgave- optimering					
	Samarbejde med DSfS	Afsøge ny samarbejdsmuligheder med Duborg-Skolen	10	Evalueret af projekt, hvor biblioteket har stillet romaner til rådighed for minibibliotek på Duborg-Skolen Evalueret er udskudt, da projektet er under forandring, idet vi dog i årets løb har anmodet DSfS om status flere gange.	1
	Opgave drøftelser med øvrige organisationer, optimering, udvikling, koordinering	Som minimum med 3 større organisationer, mest relevant Grænseforeningen, SSF og FI. Avis (se ovenfor om DSfS, hvor vi har opdateret samarbejdsaftale hvori Duborg-Skolen er nyt indsatsområde ligesom samarbejde omkring børn i dagtilbud)	10	Møde afholdt med Flensborg Avis vedr. IT og forventet vedr. Sydslesvigkalender Tilsvarende drøftet med Grænseforeningen diverse opgaver og projekttinitiativer som bl.a. samarbejde i relation til "Mindretallet på tur"-projektet. Tema om overlap af arrangementer drøftet bl.a. med SSF og i Forum-regi.	1
	Åbningstider i filialer	Evalueret af åbningstiderne i filialerne indført først i 2022		Åbningstiderne matcher p.t. behovene på filialerne, hvor også tiden uden for selve åbningstiden bliver anvendt til brugerrelateret formidling, f.eks. besøg af dagtilbud, møder, danskkursus, arrangementer m.m.	1
	Danskundervisning	Danskundervisning i ny former, f.eks. udvikling af Familiesprogdag og online tilbud samt kurser eksternt/sprogrejser		Der er udviklet flere ny koncepter, bl.a. "SprogCafe", som er tilbudt og benyttet i foråret. Familielørdage, hvor familien kan lege, spille og lære dansk, er tilbudt i efteråret, samt som nævnt rejse til DK sammen med Jaruplund-Højskole.	1

Forskningsafdelingens opgaver 2023

Forskningsprojekt 1	Turisme i efterkrigstiden, post.doc. projekt på Syddansk Universitet støttet af Dansk Centralbibliotek	Grundforskning	20	Der er skrevet to sammenhængende artikler, men grundet en række faktorer har udbyttet af projektet ikke levet op til forventningerne.	2
Forskningsprojekt 2	Undersøgelse af Det sydslesvigske Samråds historie 1971-2023	Udarbejdelse af bogmanus. Udvidelse af strukturundersøgelsen, som er foretaget i sommeren 2022	10	Forløber som planlagt, men der gøres mere ud af perioden inden 1971 end forventet ved projektstart.	1
Forskningsprojekt 3	Klaus Tolstrup Petersens ph.d. projekt om Den sønderjyske bevægelse i Danmark og dens betydning for udviklingen af national identitet og selvforståelse i tiden 1864-1914	Grundforskning og løbende formidling af forskellige elementer i ph.d.-projektet, indskrevet ved Aarhus Universitet 1.10-.021	20	Forløber som planlagt. Klaus har i første halvår gennemført undervisningen af historiestuderende, men er også kommet videre med afhandlingen.	1
Arkivopgaver	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og større omrokering af arkivmaterialer	Løbende indsamling og registrering, digitalisering samt afsluttet oprydning	20	Forløber som planlagt. Vi har især scannet mange dokumenter, blandt andet fra Generalsekretariatets arkiv. Desuden har vi modtaget mange store afleveringer.	1
Formidling 1	Foredrag, kronikker, øvrige artikler, udstillinger m.m., også relateret arkiv.dk, fotos mv.	Min. 6 foredrag og 6 kronikker/artikler	20	Vi holder mange foredrag igen efter coronaen, og skriver løbende kortere og længere artikler. Vi har gode erfaringer med at holde lokalhistoriske foredrag i Egernførde, Slesvig og Husum.	1
Formidling 2	Historiefortællinger via podcast	Min. 2 serier med hver 4 afsnit produceres.	10	Der er optaget en række episoder, som dog endnu ikke er direkte tilgængelige på hjemmesiden. Samtidig udviklet ideer til fremtidige historier fra Arkivet og Samlingen, evt. også som kortere videofilm	2

Anvendt regnskabspraksis 2023

Årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. er aflagt i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til 2022.

Årsregnskabet aflægges i EUR.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har ved indførelse af ovennævnte regnskabsbekendtgørelse foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret i en længere årrække, er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Kulturministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår, som de vedrører. I det omfang de modtages som øremærket kapitaltilskud, føres denne indtægt direkte på foreningens egenkapital.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver, indregnes som en indtægt i det fremtidige regnskabsår.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger måles til kostpris med tillæg af opskrivninger og med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af eventuel forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivningen.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af eventuel forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt.

Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivningen. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvor brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig, og den enkelte bestanddel udgør en væsentlig del af den samlede kostpris.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Brugstid
Bygninger	50 år
Udlånsmaterialer	4 år
Inventar	4 år
IT-udstyr	3 år
Biler og busser	4-10 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse eller udrangering af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes på balancedagen for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis det er tilfældet, foretages nedskrivning, der udgiftsføres i resultatopgørelsen. Småaktiver med en forventet levetid under 1 år indregnes i anskaffelsesåret som omkostninger i resultatopgørelsen.

Udlånsmaterialer

Udlånsmaterialer er defineret som DCB's beholdning af bøger, lydbøger, musik CD'er, spil mv. til brug for udlån.

Inventar og IT-udstyr

Inventar og IT-udstyr er defineret som DCB's kontoradministrative IT-udstyr og inventar, der er anskaffet til brug for DCB's fremtidige opgavevaretagelse vedrørende produktion af varer, udførelse af tjenesteydelser eller til administrative formål.

Inventar og IT-udstyr omfatter aktiver med enkeltvis kostpris på over 6.500 euro, idet levetiden for disse vurderes at udgøre under et år.

Alle efterfølgende udgifter afholdt på inventar og IT-udstyr udgiftsføres, medmindre de afholdte udgifter er en forbedring, der forøger hovedaktivets funktionalitet væsentligt og denne er vedvarende.

Biler og busser

Biler og busser omfatter DCB's personbiler stillet til rådighed for personale samt bogbusser.

Biler afskrives over 4 år.

Busser afskrives over 10 år.

Værdipapirer

Værdipapirer, der er børsnoterede, optages til dagsværdi. Andre værdipapirer, som ikke er børsnoterede, måles til kostpris. Der nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne måtte være lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominel værdi.

Pensionsforpligtelser

Under hensættelser er der indregnet den aktuarmæssige beregnede forpligtelse til at yde medarbejdere pension, i det omfang denne pensionsforpligtelse ikke er afdækket af tredjepart.

Gæld

Gældsforpligtelser, herunder forpligtelser over for medarbejdere og kreditorer, er indregnet og målt til nominel værdi.

Lån, ydet mod pant i foreningens ejendomme, optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Årsregnskab

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2023 for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note	Regnskab 2022 <u>t. euro</u>	Regnskab 2023 Euro	Budget 2023 <u>t. euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>	
<u>Indtægter</u>					
1	Danske offentlige tilskud	3.661	3.807.409	3.807	3.922
2	Tyske offentlige tilskud	495	539.854	559	559
3	Øvrige tilskud	5	10.823	6	6
4	Diverse indtægter	266	181.704	169	168
	Indtægter i alt	4.427	4.539.790	4.541	4.655
<u>Omkostninger</u>					
5	Personaleomkostninger	2.782	2.991.800	2.976	3.066
6	Administrationsomkostninger	347	311.835	287	265
7	Bygningsomkostninger	341	309.993	339	339
8	Driftsomkostninger	1.034	914.690	840	875
	Omkostninger i alt	4.504	4.528.318	4.442	4.545
	Resultat før afskrivninger	-77	11.472	99	110
10	Afskrivninger	81	96.087	90	100
	Resultat før renter	-158	-84.615	9	10
9	Finansielle indtægter og omkostninger	-8	693	-8	-8
	ÅRETS RESULTAT (underskud)	-166	-83.922	1	2

Balance pr. 31. december 2023
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note		2023	2022
		Euro	<u>t. euro</u>
	Anlægsaktiver		
10	Bygninger	4.033.461	4036
10	Inventar og IT-udstyr	28.171	3
10	Biler & busser	351.562	396
	Anlægsaktiver i alt	4.413.194	4.435
	Tilgodehavender		
	Mellemregning Forskningsafdeling	45.037	87
11	Andre tilgodehavender	101.801	242
	Diverse debitorer	30.579	0
	Tilgodehavender i alt	177.417	329
	Periodeafgrænsningsposter		
	Forudbetalt løn	151.942	139
	Forudbetalte regninger	3.954	9
14	Igangværende projekter fra Sydslesvigudvalget	31.574	0
	Periodeafgrænsningsposter i alt	187.470	148
	Aktier		
	Aktier Flensborg Avis, nominel beholdning	1.456	1
	Aktier Sydbank A/S, kursværdi 31.12.2023	1.973	2
	Værdipapirer i alt	3.429	3
	Likvide midler		
	Kassebeholdning	4.236	3
	Indestående i pengeinstitutter:		
	Union-Bank, Flensborg	343.456	280
	Sydbank, Flensborg	18.914	97
	Sydbank, Padborg	85.606	95
	Likvide midler i alt	452.212	475
	Omsætningsaktiver i alt	820.528	955
	AKTIVER I ALT	5.233.722	5.390

**Balance pr. 31. december 2023
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig**

Note		2023	2022
		Euro	<u>t. euro</u>
	Egenkapital		
	Statens mellemregningkonto 1.1.2023	359.842	526
	Årets resultat	-83.922	-166
	Egenkapital i alt	275.920	360
	Hensatte forpligtelser		
12	Pensionsforpligtelse 1.1.2023	477.363	497
	Årets regulering af pensionsforpligtelse	-489	-20
	Hensatte forpligtelser i alt	476.874	477
	Langfristede gældsforpligtelser		
13	Tinglyst grundskyld	4.090.336	4.090
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	4.090.336	4.090
	Kortfristede gældsforpligtelser		
	Gæld til leverandører af varer og tjenesteydelser	122.590	154
	Skyldig revisor	28.837	20
	Skyldig feriepenge og overtidsbetaling	106.439	124
	Skyldig løn, skat og afgifter	70.520	67
	Skyldig tysk MwSt	6.460	9
		334.846	374
	Periodeafgrænsningsposter:		
	Modtagne indbetalinger for 2024	55.746	32
	Igangværende projekter fra Sydslesvigudvalget (tilgodehavende i 2023)	0	57
		55.746	89
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	390.592	463
	Passiver i alt	5.233.722	5.390
15	Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser		

Årsregnskab for Forskningsafdelingen

	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
Resultatopgørelse for perioden	2022	2023	2023	2024
1. januar - 31. december 2023	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
Indtægter				
Danske offentlige tilskud	300	312.491	312	322
Salg af bøger	5	1.183	5	4
Gaver og formålsbestemte gaver	12	14.000	10	10
Indtægter i alt	317	327.674	327	336
Omkostninger				
Lønninger	281	290.140	255	300
Trykning af publikationer og administration	17	123.277	95	35
Arkiv- og forskningsudgifter	0	24.903	0	0
Omkostninger i alt	298	438.320	350	335
Resultat før renter	19	-110.646	-23	1
Finansielle udgifter	0	-87	0	0
Finansielle indtægter	0	527	0	0
Finansielle poster, netto	0	440	0	0
ÅRETS RESULTAT (underskud)	19	-110.206	-23	1

Balance pr. 31. december 2023
for Forskningsafdelingen

2023 2022
Euro t. Euro

AKTIVER

Tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter		3.615		3
Tilgodehavende tysk moms		0		0
Tilgodehavender i alt		3.615		3

Bankindestående

Union-Bank, Flensborg		736		111
Sydbank, Padborg		7.541		2
Sydbank, Flensborg		31.767		82
Likvide midler i alt		40.044		195

AKTIVER I ALT

43.659 198

PASSIVER

Egenkapital

Forskningsafdelingens tyske Dispositionsfond	01.01.23	53.033		
Årets resultat	31.12.23	<u>0</u>	53.033	53
Forskningsafdelingens danske Dispositionsfond	01.01.23	205.006		
Årets resultat	31.12.23	<u>0</u>	205.006	205
Statens mellemregning	01.01.23	-149.285		
Årets resultat	31.12.23	<u>-110.206</u>	-259.491	-149
Egenkapital i alt			-1.452	109

Leverandørgæld

0 3

Anden gæld

74 0

Mellemregning med Dansk Centralbibliotek

45.037 86

Gældsforpligtelser i alt

45.111 89

PASSIVER I ALT

43.659 198

NOTER til årsregnskabet for

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2022 <u>t. euro</u>	Regnskab 2023 <u>Euro</u>	Budget 2023 <u>t. euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>
Indtægter				
1 Danske offentlige tilskud				
Danske offentlige tilskud	3.661	3.807.409	3.807	3.922
	3.661	3.807.409	3.807	3.922
2 Tyske offentlige tilskud				
Kommunale tilskud	44	65.798	83	83
Kommunale tilskud tidligere år	5	0	0	0
Tilskud Flensborg by	165	171.309	170	170
Tilskud Kiel by	45	45.000	46	46
Amtskommunale tilskud	64	54.046	60	60
Landstilskud	172	203.701	200	200
	495	539.854	559	559
3 Øvrige tilskud				
SOF tilskud	5	10.823	6	6
	5	10.823	6	6
4 Diverse indtægter				
Indtægter drift				
Bøder	6	6.170	5	5
Kopier	2	2.235	2	2
Bogerstatning	3	2.332	3	3
Salg kasserede bøger	1	1.393	1	1
	12	12.130	11	11
Øvrige indtægter				
Indtægter Danskkurser	87	110.559	90	90
Diverse indtægter	129	41.998	61	60
Lejeindtægt	8	5.760	5	5
Momsfrie indtægter Entre m.v.	20	6.906	2	2
Folkeuniversitetet i Flensborg	0	269	0	0
Forsikringserstatninger	7	0	0	0
Gaver og formålsbestemte gaver	3	4.082	0	0
	254	169.574	158	157
Diverse indtægter i alt	266	181.704	169	168

NOTER til årsregnskabet for

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2022 <u>t. euro</u>	Regnskab 2023 <u>Euro</u>	Budget 2023 <u>t. euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>
Omkostninger				
5 Personaleomkostninger				
Lønninger				
Løn dansk overenskomst	1.512	1.609.978	1.620	1.660
ATP, feriepenge, gruppelev, JØ	76	75.773	83	83
Løn tysk overenskomst	906	977.994	960	1.010
Vikar	1	0	0	0
Sociale afgifter (D)	192	202.851	200	200
Pensionsforsikring (D)	37	38.466	39	39
Pensioner (DK)	30	29.183	33	33
Ændring i årets pensionsforpligtelse	-19	-489	0	0
	2.735	2.933.756	2.935	3.025
Forskellige ydelser				
Møder og rejser	17	18.345	15	15
Personaleomkostninger, VBG	18	17.071	16	16
Bestyrelse	1	1.680	2	2
Kurser	9	18.286	8	8
Samarbejdsudvalg	1	2.281	1	1
Feriekontoudgift	0	0	-1	-1
Tysk MWSt af køb i DK	1	381	0	0
	47	58.044	41	41
Personaleomkostninger i alt	2.782	2.991.800	2.976	3.066
Andre driftsomkostninger				
6 Administrationsomkostninger				
Revision og andre konsulenter	26	32.981	30	30
Advokat	27	8	1	1
Fremmed assistance	78	76.679	60	40
Kontorartikler	8	12.611	11	11
Stregkoder, PDF, Katalogisering	3	0	0	0
Porto og fragt	9	9.522	14	14
Vedligeholdelse af kontormaskiner	3	2.899	7	7
Repræsentationer	3	1.956	1	1
Diverse kontorholdsomkostninger	3	6.014	4	2
Administrationsomkostninger	44	37.300	36	36
Bankgebyr	2	4.640	3	3
Kasse- og kursdifferencer og tabte fordringer	16	37.680	16	16
Spendeudgifter	0	0	2	2
Tysk moms af EU-indkøb	8	8.686	2	2
Ikke refunderbar tysk moms	117	80.859	100	100
Administrationsomkostninger i alt	347	311.835	287	265

NOTER til årsregnskabet for

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
	2022	2023	2023	2024
Omkostninger	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
7 Bygningsomkostninger				
Vedligeholdelse af bygninger	83	78.570	120	120
Honorar - arkitekt	5	7.685	5	5
Almene driftsomkostninger	67	53.722	70	70
Varme	62	59.416	52	52
El og vand	45	35.674	39	39
Rengøringsmidler m.m.	21	21.809	11	11
Vedligeholdelse af haven	9	1.410	2	2
Skatter og forsikringer	27	27.217	20	20
Flensborg i alt	319	285.503	319	319
Husum husleje	6	10.519	7	7
Husum lys	4	2.251	3	3
Husum varme	3	1.513	2	2
Husum rengøring	0	54	0	0
Husum diverse bygningsudgifter	0	481	0	0
Husum i alt	13	14.818	12	12
Slesvig husleje	0	1.507	0	0
Slesvig lys	6	4.728	6	6
Slesvig rengøring	0	570	0	0
Slesvig diverse bygningsomkostninger	2	2.744	2	2
Slesvig i alt	8	9.549	8	8
Tysk moms af EU-indkøb - bygningsomkostninger	1	123	0	0
Bygningsomkostninger i alt	341	309.993	339	339

**NOTER til årsregnskabet for
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig**

	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Budget 2023	Budget 2024
	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
Omkostninger				
8 Driftsomkostninger				
Materialeforbrug				
Bogkøb	259	271.911	260	265
e Reolen	11	15.593	12	12
Lydbøger	14	8.627	15	15
Netlydbøger	10	12.901	12	12
Læsesal	49	50.688	45	45
Aviser	20	13.577	20	20
Tidskrifter	28	33.099	32	32
Indbindinger	7	7.247	10	10
DVD - film	4	5.577	8	8
Musik	10	9.886	13	13
Spil/CD-rom	13	8.694	11	11
Formidling og dekoration	20	19.625	25	25
Udstillinger i huset	0	1.889	1	1
Arrangementer	88	75.509	36	37
Markedsføring / Annoncering	76	46.496	50	50
Slesvigsk Samling	3	3.593	1	1
Kunstnerhonorar med 50 a Lohnsteuer	7	140	8	8
Forskning Specialudgifter	24	0	0	0
Arkiv Specialudgifter	8	0	0	0
Tysk moms af EU indkøb - Materialer	9	7.536	7	7
Lærerkræfter Danskursus	67	98.412	70	70
	727	691.000	636	642
Inventar				
Vedligehold inventar	2	4.609	1	1
Årets tilgang	39	48.879	43	43
	41	53.488	44	44
EDB				
EDB Hardware & software	70	71.006	41	58
Heraf overført til anlægsaktiver	0	-34.688	0	0
EDB kommunikation	52	11.431	15	15
EDB drift	92	81.739	71	78
	214	129.488	127	151
Driftsomkostninger biler				
Brændstof til biler	15	15.320	12	14
Øvrige transportomkostninger	7	6.287	4	7
Vedligeholdelse af biler	26	10.847	11	11
Skatter/forsikringer biler	4	7.146	6	6
	52	39.600	33	38
Diverse driftsomkostninger	0	1.114	0	0
Driftsomkostninger I alt	1.034	914.690	840	875

NOTER til årsregnskabet for

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2022 <u>t. euro</u>	Regnskab 2023 <u>Euro</u>	Budget 2023 <u>t. euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>
9 Finansielle indtægter og omkostninger				
Renter	-4	605	-8	-8
Kursdifference ved omveksling af tilskud	-5	0	0	0
Aktieudbytte	0	82	0	0
Kursregulering på værdipapirer	1	6	0	0
Finansielle indtægter og omkostninger i alt	-8	693	-8	0
10 Anlægsaktiver	Bygninger	Inventar og IT-udstyr	Biler & busser	I alt
Anskaffelsessum primo	4.090.336	687.108	715.170	5.492.614
Årets tilgang	52.012	34.688	0	86.700
Årets afgang	0	0	-113.526	-113.526
Anskaffelsessum ultimo	4.142.348	721.796	601.644	5.465.788
Afskrivninger				
Akkumuleret afskrivninger primo	54.077	683.632	319.324	1.057.033
Årets afskrivninger	54.810	9.993	44.284	109.087
Afskrivning på afhændede aktiver	0	0	-113.526	-113.526
Akkumuleret afskrivninger ultimo	108.887	693.625	250.082	1.052.594
Bogført værdi ultimo	4.033.461	28.171	351.562	4.413.194
Årets afskrivninger				109.087
Gevinst ved salg af anlægsaktiver				-13.000
Afskrivninger, netto i alt				96.087
			2023	2022
			Euro	<u>t. euro</u>
11 Andre tilgodehavender				
Tilskud fra Kiel			45.000	45
Kreditorer med debetsaldo			88.530	0
Flensborg by, tilskud vedr. 2022			0	165
Andre tilgodehavender			0	32
Andre tilgodehavender i alt			133.530	242

12 Pensionsforpligtelse

Foreningen har ydet pensionstilsagn til en væsentlig del af foreningens ansatte. Pensionstilsagnet medfører, at foreningen supplerer de tegnede overenskomstmæssige pensioner på udbetalings tidspunktet med et tillæg på 10 %, så længe pensionisten bliver boende i Sydslesvig.

Opgørelse af den samlede pensionsforpligtelse jf.

Versicherungsmathematisches Gutachten.

808.852

Følgende er medtaget som hensættelse i balancen, fordi det svarer til det krav som nuværende pensionister har tilbage diskonteret til 31.12.2023:

Pensionsforpligtelse 01.01.2023

477.363

Årets regulering af pensionsforpligtelse

-489

Hensat forpligtelse 31.12.2023

-476.874

Resten af beløbet er medtaget som eventualforpligtelse.

331.978

13 Tinglyst grundskyld

Norderstraße 59, Flensborg, til fordel for Byggestøttefonden

4.090.335

NOTER til årsregnskabet for
 Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

14 Projekter bevilliget af Sydslesvigudvalget

Projekt navn	Bevilliget <u>Euro</u>	Udbetalt tidligere <u>Euro</u>	Udbetalt 2023 <u>Euro</u>	Til senere udbeta- ling <u>Euro</u>	Projektudg. anvendt pr. 31.12.2023 <u>Euro</u>	Øvrige tilskuds- givere <u>Euro</u>	I gang- værende <u>Euro</u>	Resul- tat <u>Euro</u>	Rest tilgode 10% <u>Euro</u>
Igangværende projekter									
Mindretallet på tur <i>Projekt-/sagsnr.:</i> 0725 <i>Bevilling DKK:</i> 1.050.000	141.129	56.452	0	84.677	88.026	0	56.452	31.574	0
Igangværende projekter i alt	141.129				88.026	0	56.452	31.574	0

15 Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser

Sikkerhedsstillelser

Foreningen har ikke stillet garantier eller afgivet andre sikkerhedsstillelser.

Eventualforpligtelser

Pensionsforpligtelsen er opgjort som note 12

331.978

Foreningen har ikke påtaget sig andre eventualforpligtelser.

Tilbagebetalingsforpligtelser

Foreningens tilskud på årligt ca. 4,1 mio. EUR er underlagt en række krav fra tilskudsgivere. Enkelte tilskud er ydet på basis af flerårige resultatkontrakter. Tilskudsgiver har generelt en klausul om ret til at fordre ydede tilskud tilbagebetalt, dersom tilskudsmodtager ikke har opfyldt de indgåede målsætninger. Det er foreningens opfattelse at alle mål er opfyldt henholdsvis vil blive opfyldt indenfor de på balancedagen uafsluttede tilskudsperioder.

Pantsikkerheder

Der er til sikkerhed for långivere og tilskudsgivere, herunder Byggestøttefonden, afgivet sikkerhed i foreningens bygning. Som det fremgår af note 10 er der afgivet pantsikkerheder i ejendomme på 4.090.335 EUR med en samlet regnskabsmæssig værdi på 4.033.461 EUR.